

Criatures com nosaltres: una altra mirada al Darder

Elena Font, Rosa Brugat i Clara Oliveras, al Darder
Foto: JOAN SABATER.

Fa tres anys, el físic i poeta Jordi Colomer va invitar les artistes Elena Font, Clara Oliveras i Rosa Brugat a visitar les sales d'història natural del Museu Darder de Banyoles amb la idea que s'hi inspirassin per il·lustrar un seu llibre, *L'ull del recol·lector*. D'aquell retrobament amb la col·lecció zoològica del museu, va néixer el projecte de treballar en una exposició conjunta que reflectís l'impacte que els havia provocat tot el que hi havien vist: feres dissecades, ocells fossilitzats amb una il·lusió de vida, calaveres humanes i d'animals, organismes indescriptibles guardats en pots de formol. Hi havia aquí tota una manera d'entendre la biologia ben estranya a la mentalitat moderna, que tendeix cada cop més a l'ocultació i l'eufemisme. Un diria que

abans que l'ànsia de saber, hi havia en aquells investigadors pioners una ànsia de meravella; d'aquí prové la proximitat dels pares de la biologia amb la figura romàntica de l'aventurer o de l'explorador.

Elena Font, Rosa Brugat i Clara Oliveras han recuperat aquell esperit en el seu acostament a les entranyes del Darder, un aire meravellat i al mateix temps intrèpid que dona al conjunt de peces que hi exposen, perfectament integrades (quasi camuflades) dins les vitrines del mateix museu, un alè poètic inesperat. La seva *Història artificial*, el títol de la mostra, oberta fins al 1 de setembre, evidentment juga amb el paral·lelisme d'"història natural", però no expressa una simple oposició entre art i natura. L'artifici és més que això. És també una recreació de la qual participen la versemblança i la falsedat, la sofisticació i la quincalleria, la familiaritat i la subversió. Diria més: el ser i el no ser. Un ocell en ple vol afirma sense cap dubte la seva existència. Un cop dissecat, n'és la negació. És la captura d'allò que havia estat, però que definitivament ja no és. En aquest sentit, les tres artistes comparteixen una atracció semblant per les representacions més conflictives de vida que van veure al museu, la seva condició de "vida morta". El que han fet en realitat és anar a trobar l'altre, i no hi ha altre més estrany que aquell que no tan sols no és com nosaltres, sinó que a sobre és d'una altra espècie. Fins i tot les restes humanes que es conserven al Darder encaixen amb aquesta noció d'alteritat, perquè se les suposa d'un altre rang, malaltes o irresoltes dins l'escala occidental de l'evolució. Però elles hi han reconegut, més que la diferència, la crua semblança.

Aquesta reflexió es podria haver resolt en un discurs tòpic i alliçonador, però no ha estat així, i si en l'obra d'alguna d'elles hi ha algun rastre del lloc comú, com podria semblar-ho per exemple el vídeo *Mona de sedade* Rosa Brugat, en què l'artista, com a representant d'una humanitat sensible encara a la crida dels instints animals, acaba convertida també en un exemplar curiós digne d'exposició, no és pas amb fins adoctrinadors, sinó notòriament paròdics. En altres casos, com en les escultures d'Elena Font, hi ha un treball de microscopi per apropiat-se aquest univers una mica temible, sanguinari i grotesc des d'una mirada inesperadament poètica. També aquí hi ha una identificació entre l'home i la bèstia, però per revelar, al contrari, la humanitat del monstre, la seva idèntica petitesa i fragilitat. En les fotografies de Clara Oliveras, en canvi, es plantejaria la suma entre paròdia i lirisme en unes composicions de gran artifice que integren el sinistre i el meravellós, per suscitar en l'espectador, sota l'aparença d'una escena íntima i plàcida, quasi infantil, l'alerta d'alguna premonició inquietant.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 04-06-2013 Pàgina 21

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/651580-criatures-com-nosaltres-una-altra-mirada-al-darder.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mes&utm_source=rss&utm_medium=mes&utm_campaign=rss